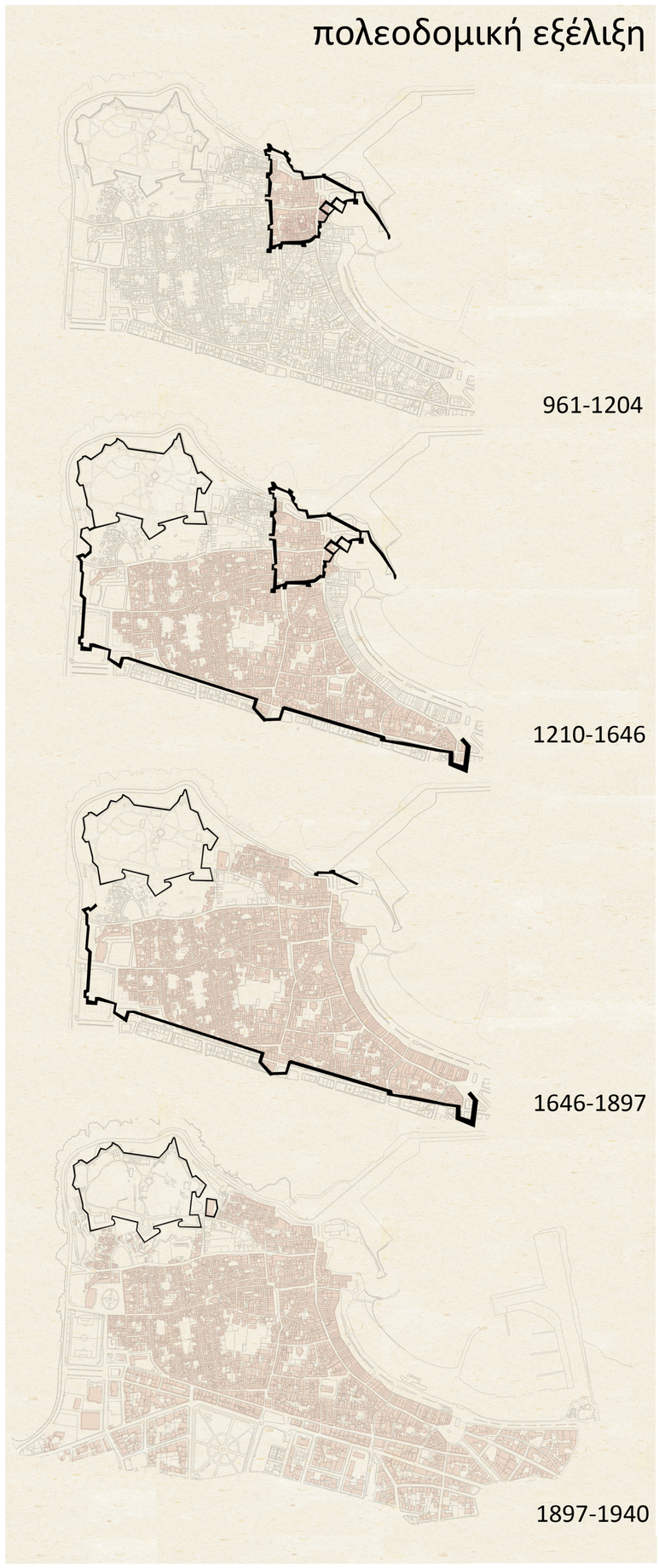
Νότια κλιτύς της Φορτέτσας Ρεθύμνου

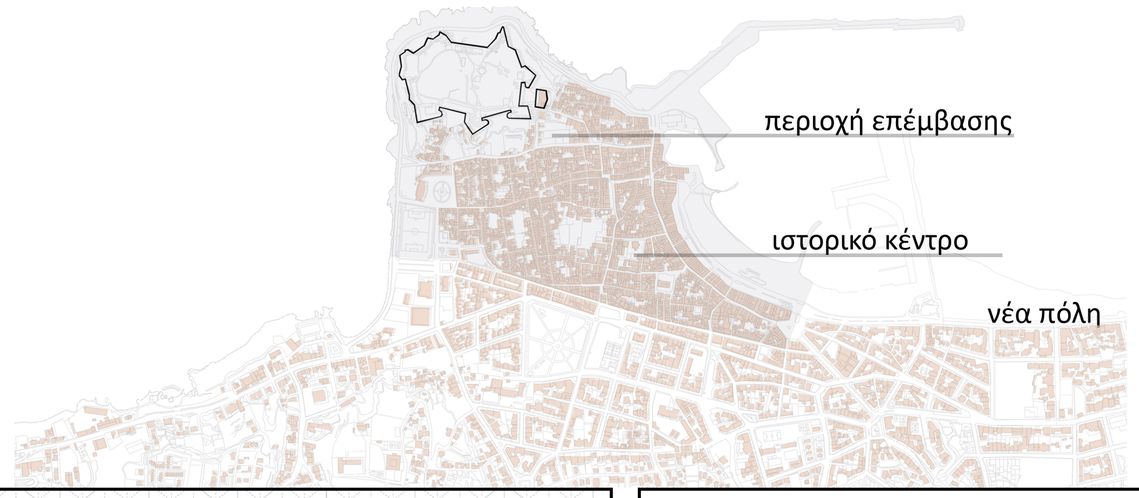
Επανασχεδιασμός των δημόσιων χώρων και συμπλήρωση του αστικού ιστού

Πολυτεχνείο Κρήτης

Σισμανίδου Α. | Τριανταφυλλίδου Χ.
επιβλ. καθηγ. Σκουτέλης Ν.

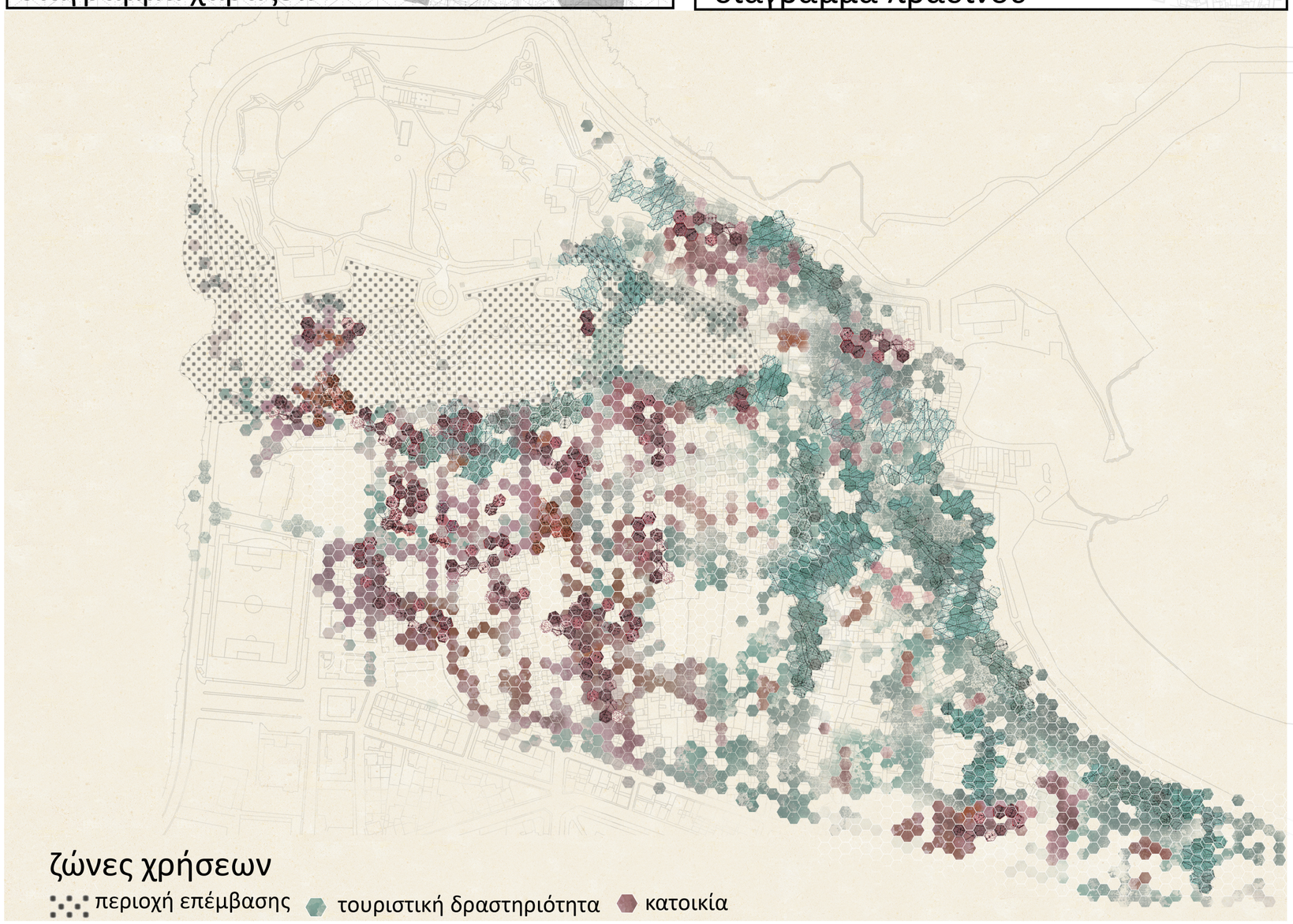
ανάλυση περιοχής

Για την πόλη του Ρεθύμνου η βραχώδης έξαρση του Παλαιοκάστρου στην απόληξη της μικρής χερσονήσου όπου αναπτύχθηκε ο πρώτος οικιστικός πυρήνας, λειτούργησε από την αρχαιότητα ως όριο προς βορρά, επί της ακτής, δίδοντας την δυνατότητα διαμόρφωσης υπήνεμου λιμένα στα ανατολικά της.

Ο πρώτος πυρήνας αστικής ανάπτυξης του Ρεθύμνου έχει αφήσει διακριτά ίχνη μέχρι σήμερα στον αστικό ιστό ενώ τα διαφορετικά όρια μεσαιωνικής και αναγεννησιακής πόλης,αποτυπώνονται σε όλους τους μεταγενέστερους χάρτες. Η εικόνα του ιστορικού κέντρου χαρακτηρίζεται επομένως από ασυνέχειες αξόνων, έλλειψη σχεδιασμένων δημόσιων χώρων, ενώ συνεχίζει να υφίσταται ως όριο της πόλης το φρούριο της Φορτέτσας. Παράλληλα, η έντονη διείσδυση της τουριστικής δραστηριότητας στην περιοχή οδηγεί στη σταδιακή υποχώρηση της λειτουργίας της κατοικίας και συνεπώς στην καταστροφή του κοινωνικού ιστού, καθώς αφαιρείται από το ιστορικό κέντρο ο κύριος λόγος δημιουργίας του και ουσιαστικά στερείται από τους φυσικούς του χρήστες.

ιστορικοί χάρτες

Francesco Basilicata|1618

Giorgio Corner|1625

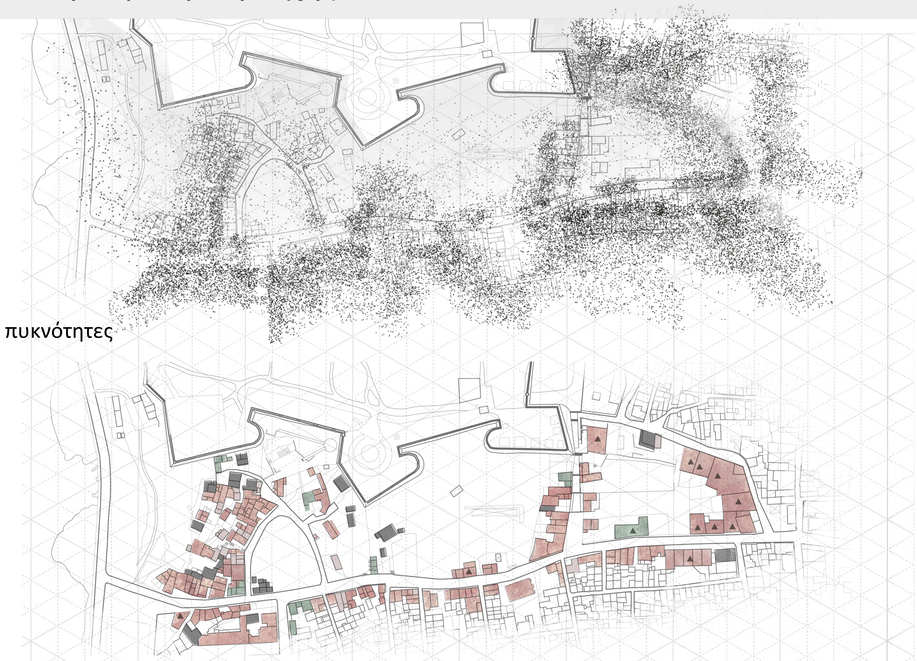
Raffaele Monanni|1631

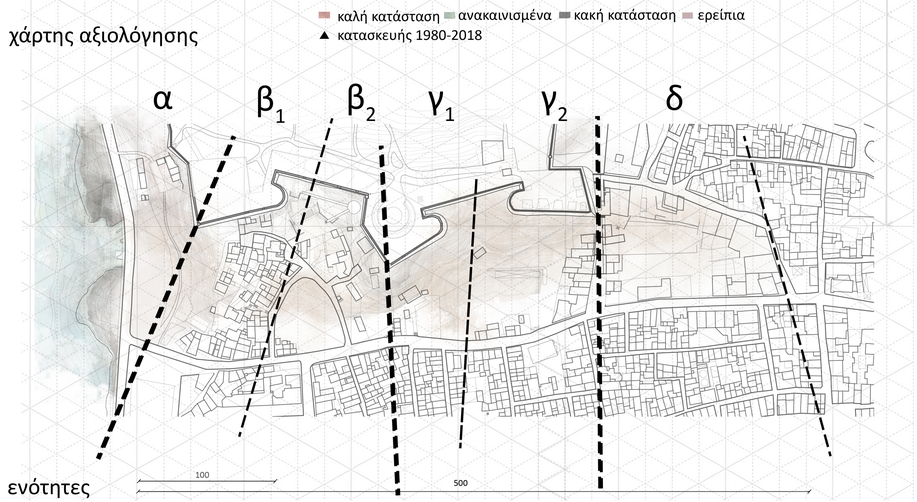
Marco Boschini|1651

αναγνώριση περιοχής

πυκνότητες

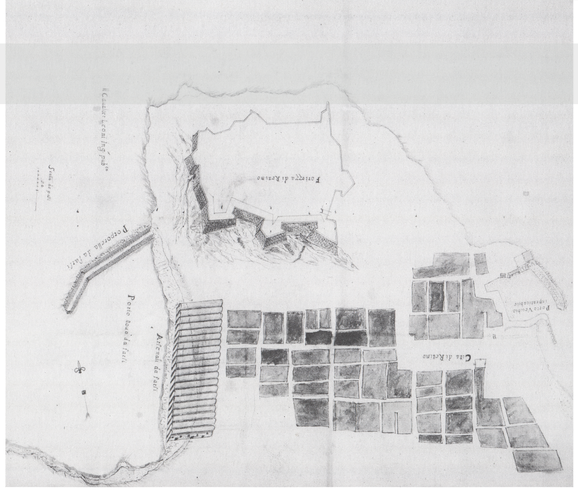
χάρτης αξιολόγησης

ενότητες

Σχεδιαστική απεικόνιση της πρότασης του Davila για τη δημιουργία τάφρου και λιμανιού νότια της Φορτέτσας[1641].

Σχέδιο του μηχανικού Leoni, με ένδειξη για τη θέση των προτεινόμενων θόλων στην ακτή δυτικά από την πόλη[1641].

GeoSat ReSeArch Lab,(IMS/ FORTH)
Έρευνα για την ύπαρξη ελληνιστικών νεωρίων στη δυτική ακτή[2014].

Στα όρια του ιστορικού κέντρου του Ρεθύμνου και σε άμεση επαφή με το Φρούριο της Φορτέτσας, διακρίνεται μια ασυνέχεια με τον υφιστάμενο αστικό ιστό, που προβληματίζει σχετικά με τη λειτουργική σύνδεση και τη συνάφεια με την παλιά πόλη. Πρόκειται για έναν χώρο, που στερείται κάποιου ιδιαίτερου χαρακτήρα και που ουσιαστικά φαίνεται να μην ανήκει ούτε στη Φορτέτσα αλλά ούτε και στην ίδια την πόλη.
Ακόμα και σήμερα σε αντίθεση με το εντατικοποιημένο οικιστικά και λειτουργικά ανατολικό τμήμα της παλιάς πόλης, η περιοχή μας παρουσιάζει ‘‘αμηχανία’’, ‘‘ρευστότητα’’ και ακατάστασες χωροθετήσεις ετερόκλητων χρήσεων. Παράλληλα δεν υπάρχει καμία επαφή με το θαλλάσιο μέτωπο στο οποίο υπάρχει σήμερα ψηλός τοίχος και δρόμος ταχείας κυκλοφορίας. Πρόκειται για μια περιοχή που αποτελείται στο μεγαλύτερό της τμήμα από αναξιοποίητους αδόμητους χώρους, οι οποίοι λειτουργούν ως χώροι στάθμευσης, αλλιώνοντας το χαρακτήρα της περιοχής.

όριο δρόμου περιοχής

οπτική απεικόνιση ενοτήτων

παραλιακό μέτωπο
αδιαμόρφωτος χώρος στάθμευσης
υψομετρική διαφορά μεταξύ δρόμου και θάλασσας

α

άναρχη δόμηση
πυκνοδομημένη περιοχή
έντονες υψομετρικές διαφορές
αίσθηση γειτονιάς
αυλές // κατώφλια // πέρκγολες

β1

κενός αδόμητος χώρος
διάσπαρτη δόμηση
οπτική επαφή με την Φορτέτσα

β2

υπαίθριο σινεμά
έντονη φύτευση
έντονο ανάγλυφο

γ1

διακοπτόμενο μέτωπο επί της Μελισσηνού
κενός χώρος στο εσωτερικό
μίξη χρήσεων κατοικίας // τουρισμού

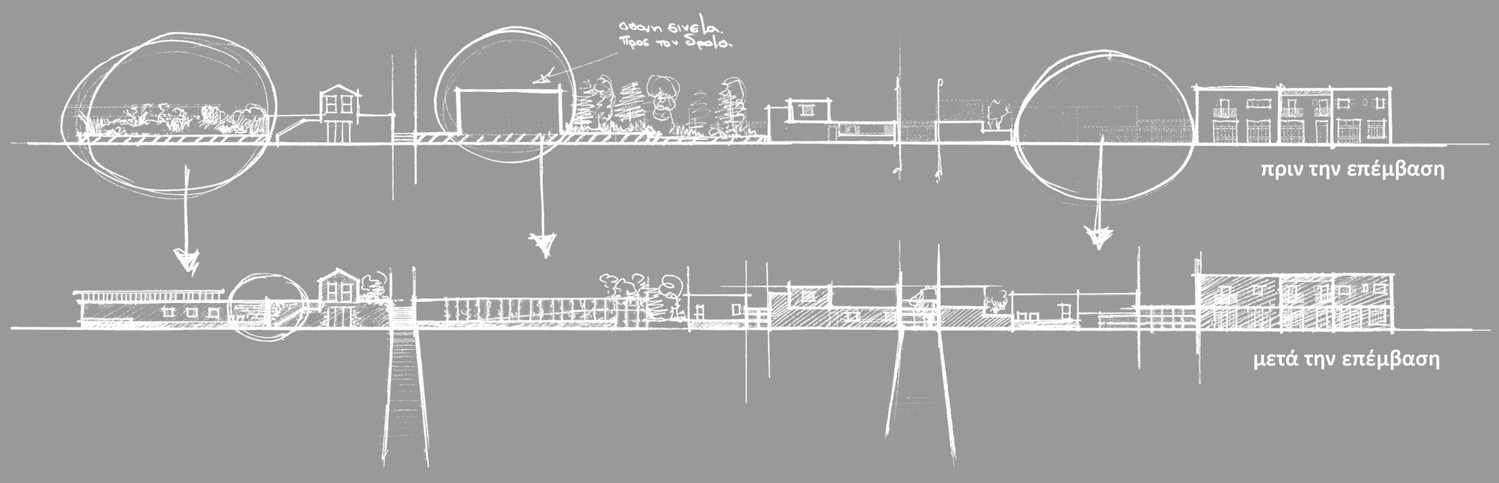
γ2

αστικό κενό στο εσωτερικό του Ο.Τ
έντονες κλισεις // διαχωρισμός σε επίπεδα
περιβάλλεται κυρίως από χρήσεις σχετικές με τον τουρισμό

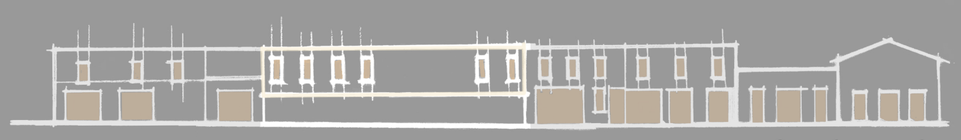
δ

προθέσεις | στρατηγική

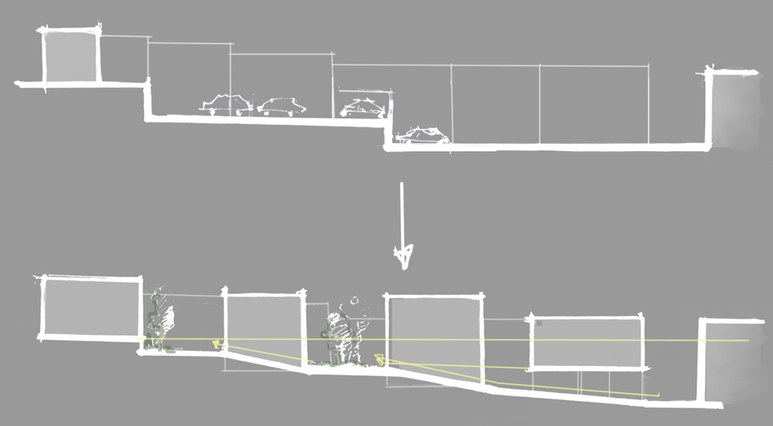

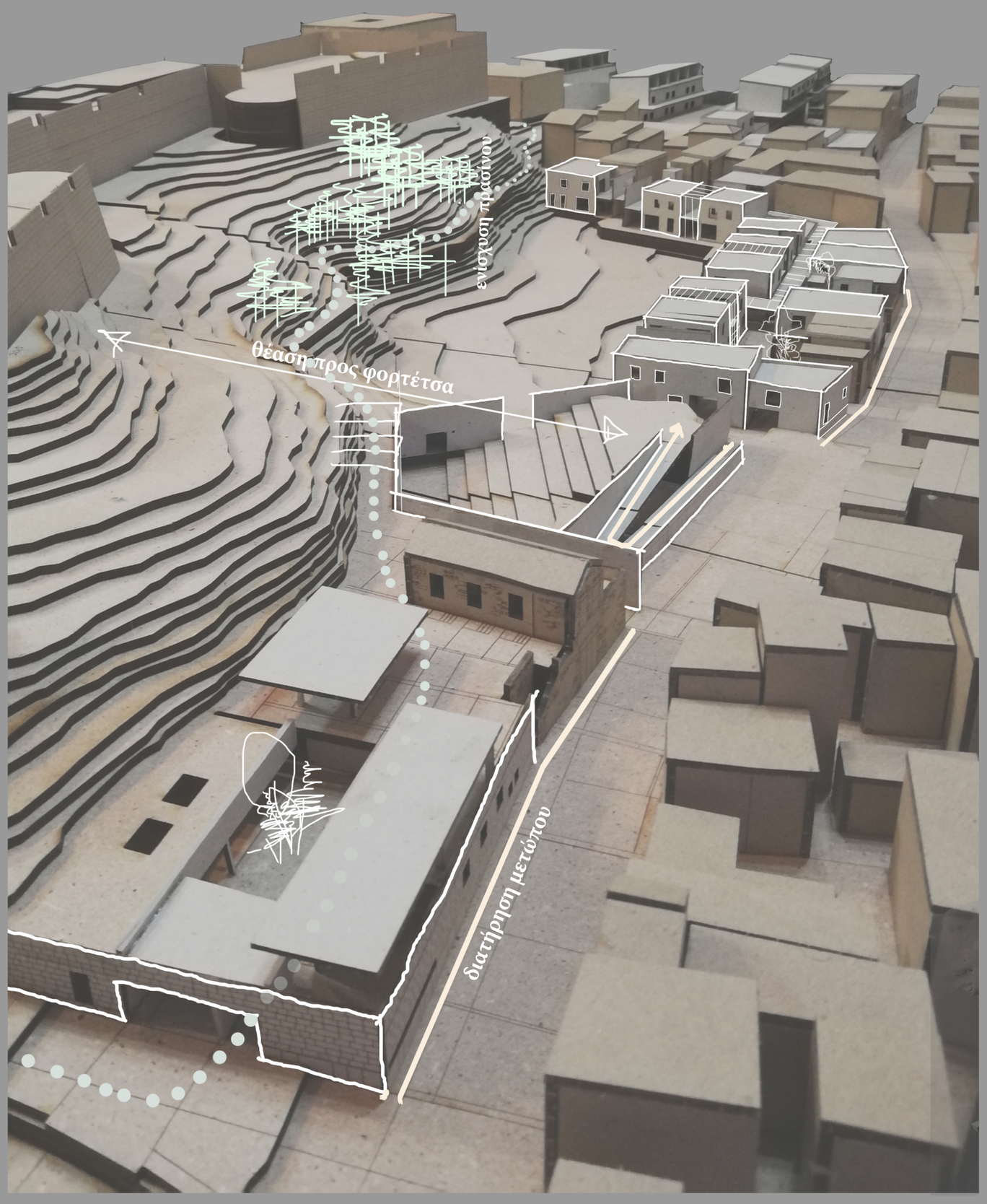
πριν την επέμβαση

μετά την επέμβαση

λογική ανοιγμάτων

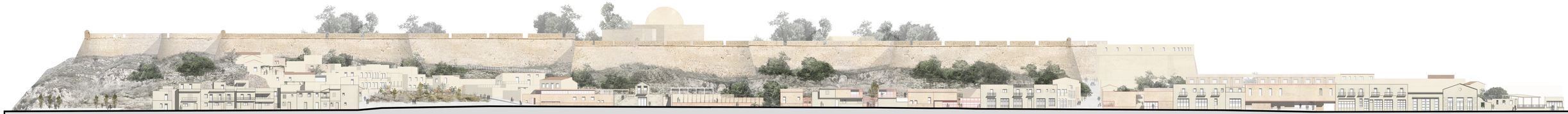
Μεγάλο συνθετικό εργαλείο και συνάμα περιορισμός ήταν η επιλογή κλίμακας σχεδιασμού και αναλογιών, που να είναι τέτοιες ώστε να ικανοποιούν τόσο τις ανάγκες του συνθετικού θέματος, αλλά και να μην παραβιάζουν τόσο μορφολογικά όσο και κατά κάποιο τρόπο ''ηθικά'' την υφιστάμενη κατάσταση. Αναζητούμε ένα σενάριο λειτουργιας όπου ή κατοικία συνδιαζέται με χρήσεις που εξυπηρετούν τις καθημερινες ανάγκες ενώ προτείνεται και ένας πυρήνας φοιτητικών εστιών ως μια σχεδιαστική χειρονομία αναζωογόνησης της περιοχης.

βασικοί σχεδιαστικοί άξονες

- διαμόρφωση μετώπου επι της οδού Μελλισσηνού
- επανασχεδιασμός υπάρχοντος θερινού σινεμά
- δημιουργιά διαμήκους διαδρομής εναλλακτικών οπτικών φυγών
- διαχείριση ιδιαιτεροτήτων φυσικού αναγλύφου
- υπογειοποίηση παραλιακού χώρου στάθμευσης
- χωροθέτηση κτιρίων για διατήρηση και ανάδειξη οπτικών φυγών προς την Φορτέτσα

κάτοψη στάθμης +6.00μ κλ. 1:250

νότια όψη 1:250

υπόγειος χώρος στάθμευσης
παραλιακής διαμόρφωσης

κάτοψη στάθμης +9.00μ κλ. 1:500

κατοικίες στάθμης +1.60

υπόγειος χώρος στάθμευσης
φοιτητικών εστιών

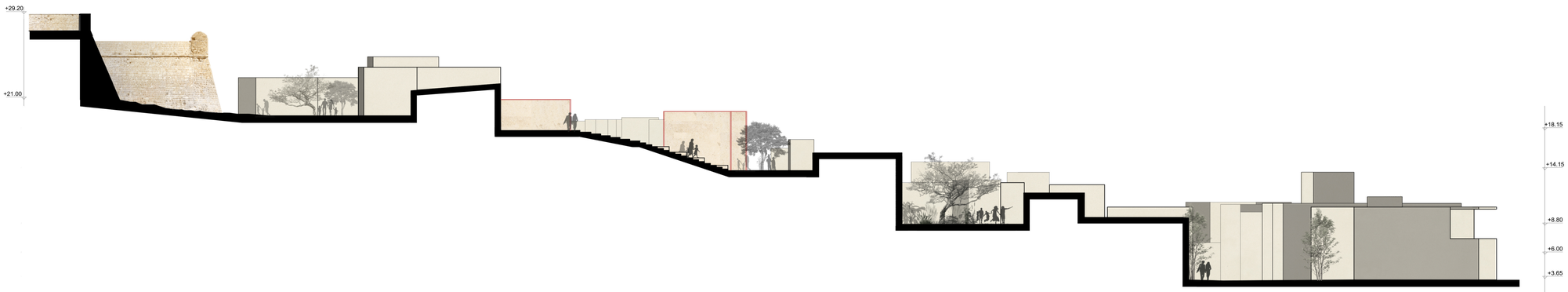
κάτοψη στάθμης +10.50μ κλ.1:500

κάτοψη στάθμης +14.00μ κλ. 1:500

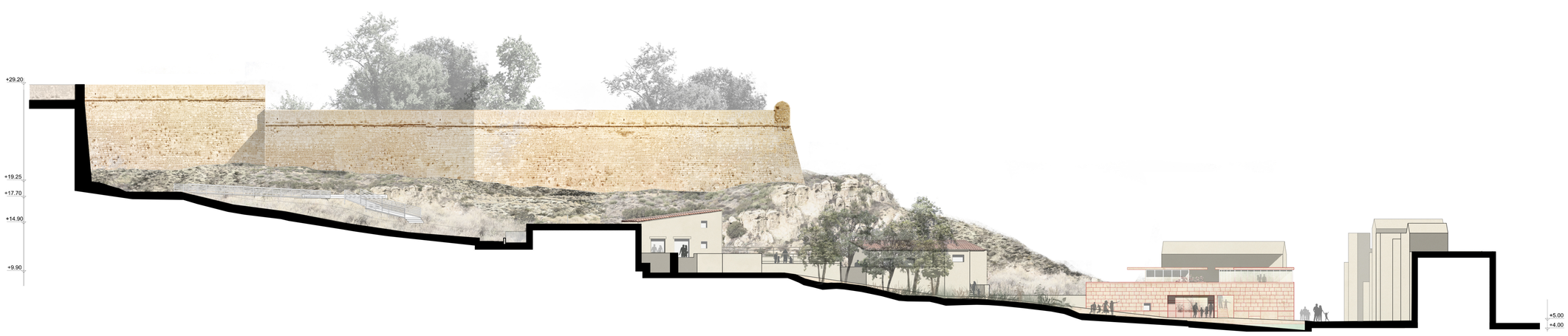
κάτοψη δώματος κλ.1:500

τομή α-α’

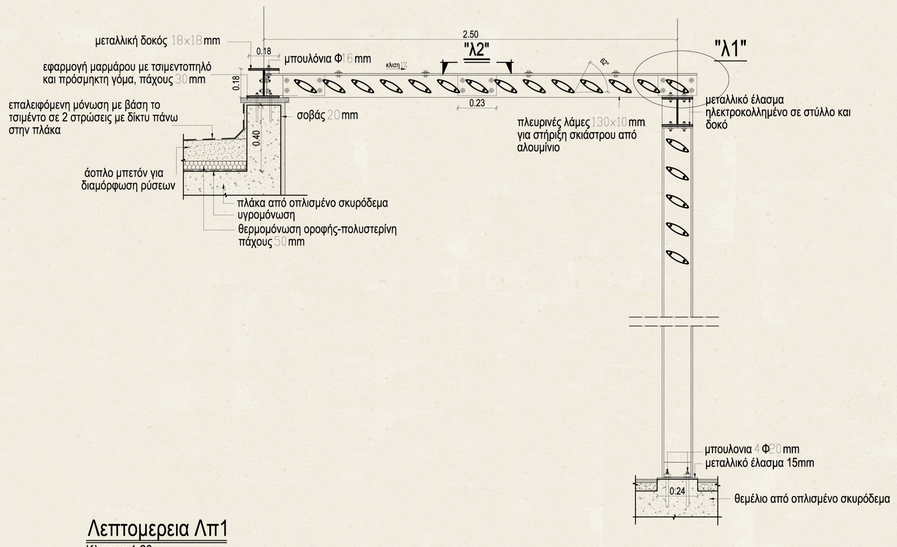
τομή β-β’

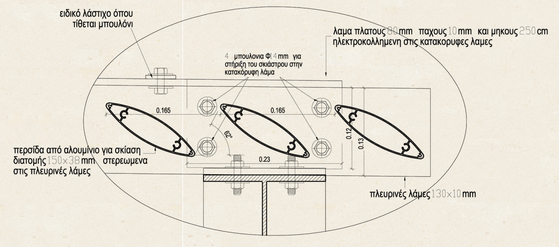
τομή γ-γ’ κλ.1:250

κατασκευαστικές λεπτομέρειες

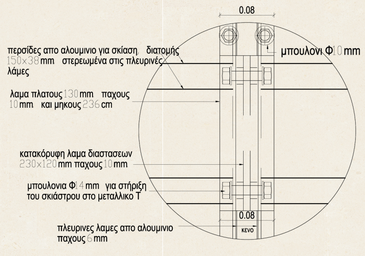
σύνδεση μεταλλικού στεγάστρου με στηθαίο οροφής

Λεπτομερεια Λπ1
Κλιμακα 1:20

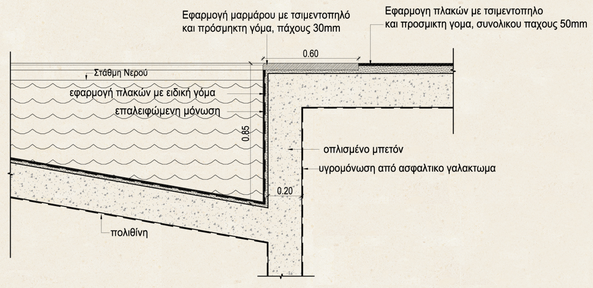

λεπτομερεια "λ1"
κλιμακα 1:5

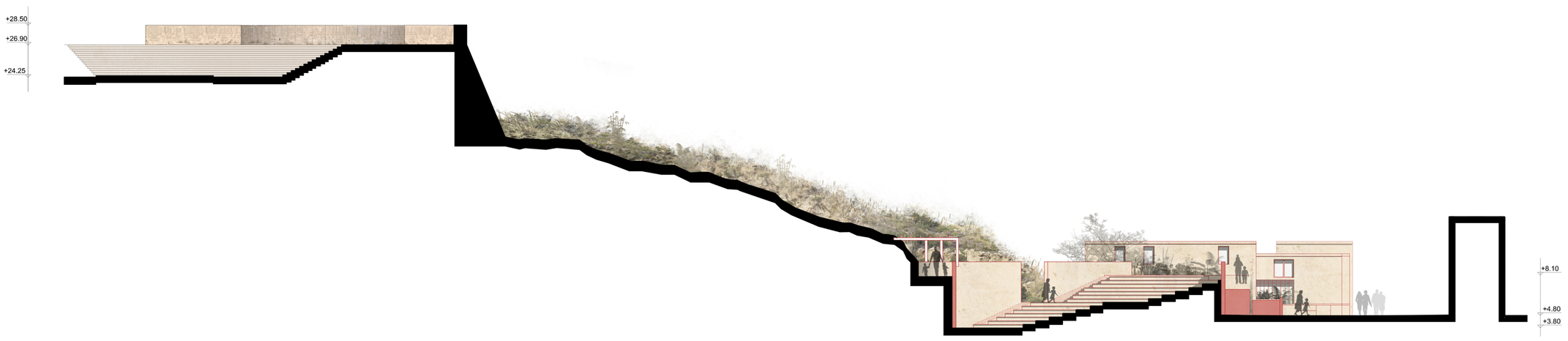

λεπτομερεια "λ2"
κλιμακα 1:5

κατασκευαστική επίλυση υδάτινου στοιχείου

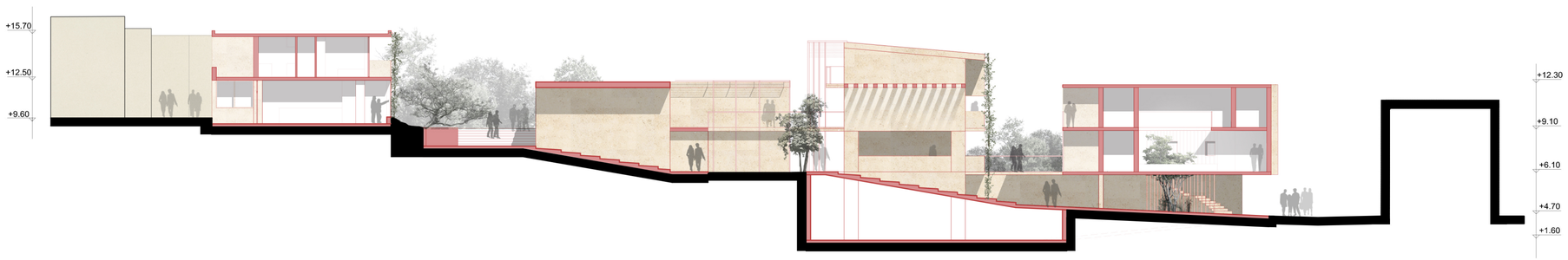
Λεπτομερεια Λπ2
Κλιμακα 1:20

τομή δ-δ’

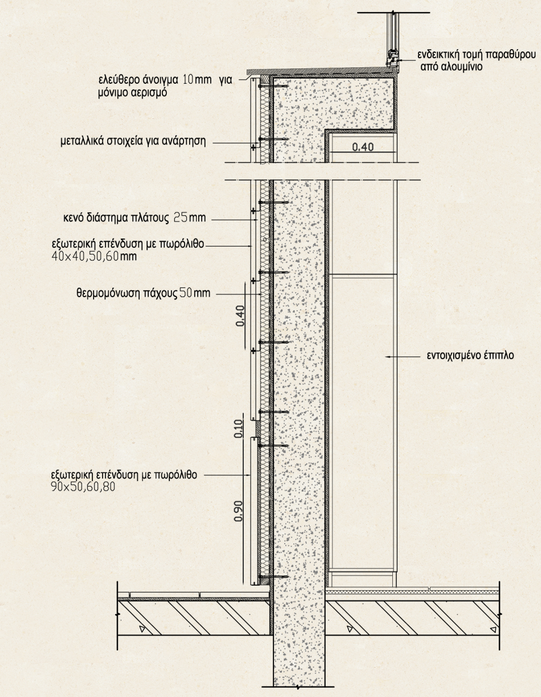
τομή ε-ε’

τομή ζ-ζ’

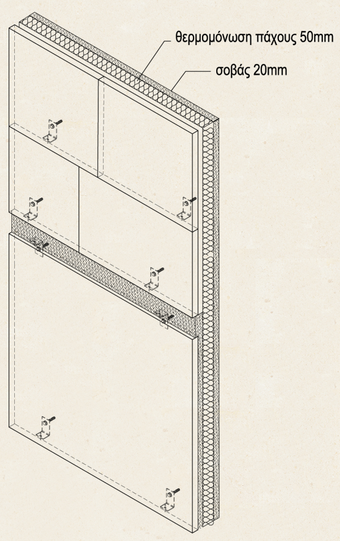
κλ.1:250

εξωτερική ανάρτηση πωρόλιθου

Λεπτομερεια Λπ3

Κλιμακα 1:25

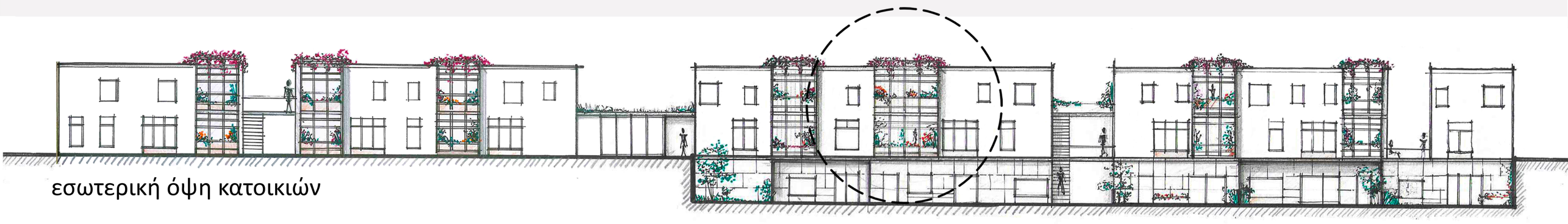
φοιτητική εστία

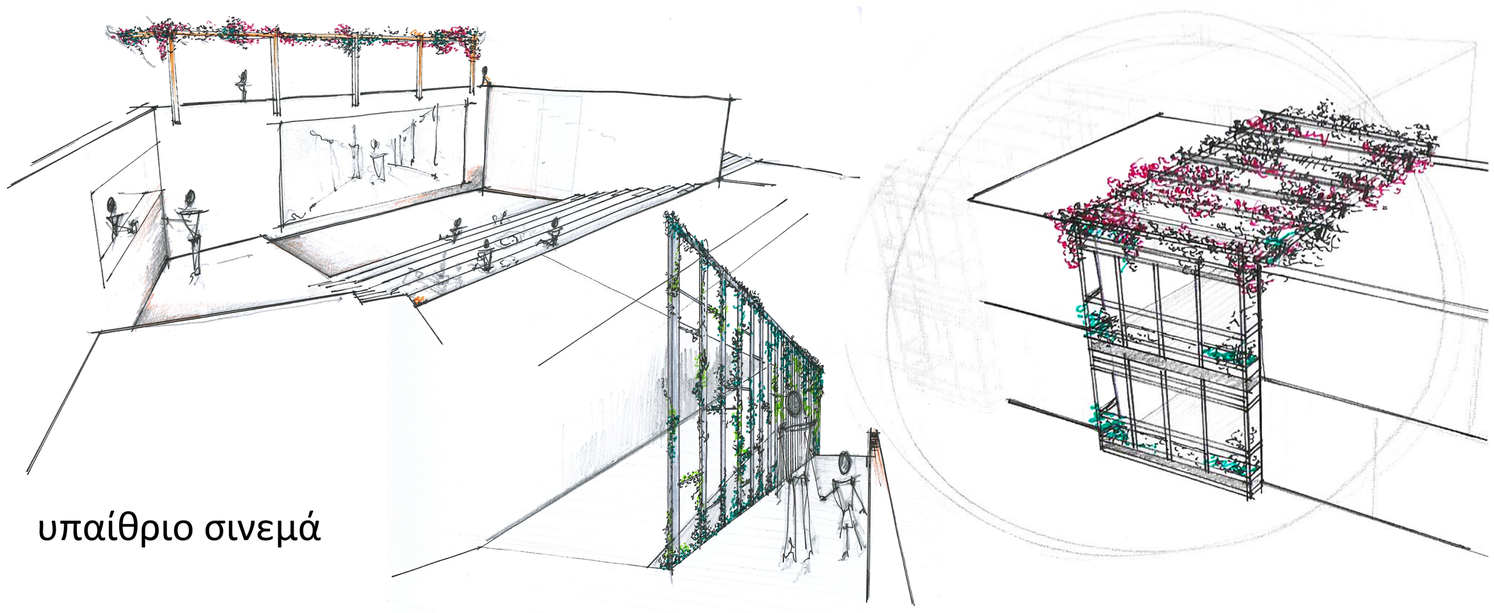
κατοικίες

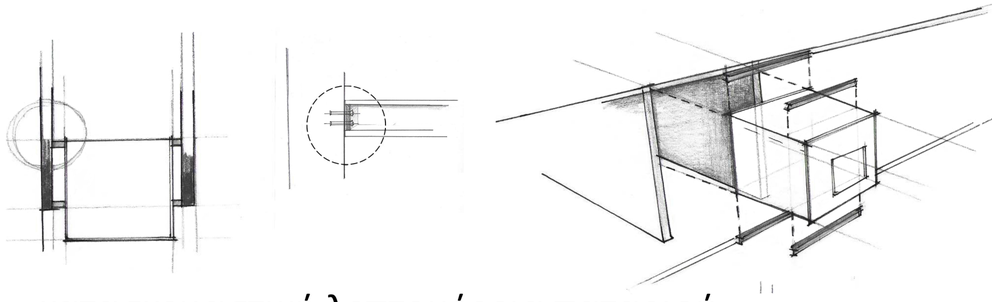
νηπιαγωγείο

εσωτερική όψη κατοικιών

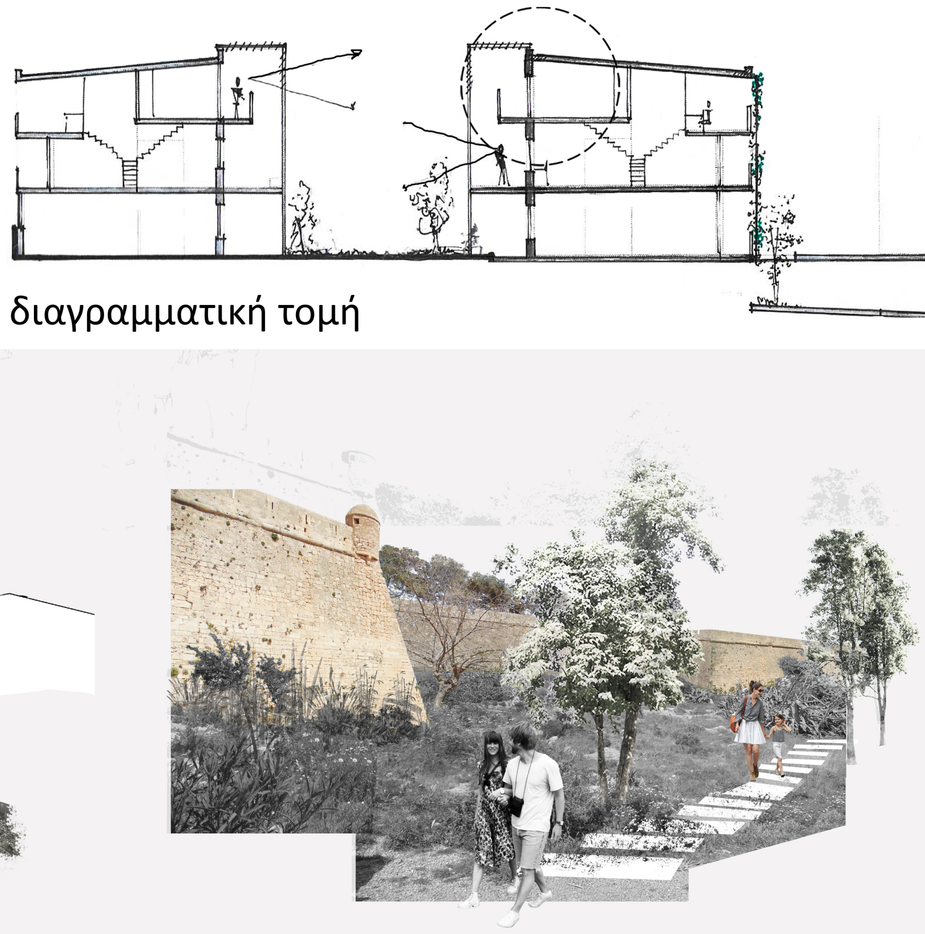
υπαίθριο σινεμά

κατασκευαστική λεπτομέρεια παταριού

χωρική αφήγηση

διαγραμματική τομή

χαρακτηριστικές διαδρομές

